

Xuất khẩu cà tra Việt Nam: dấu hiệu hồi phục?

Một năm 2023 ảm đạm

Chịu ảnh hưởng bởi nhu cầu từ thị trường quốc tế chững lại, xuất khẩu thủy sản của Việt Nam năm 2023 ghi nhận 2,1 triệu tấn với giá trị gần 9 tỷ USD, lần lượt giảm 8% svck và 17,9% svck. Tôm và cá tra vẫn là hai sản phẩm chiếm tỷ trọng lớn nhất 37,8% và 20,5% trong tổng giá trị.

Xuất khẩu cá tra đạt 1,8 tỷ USD, giảm 24,8% svck trong năm 2023 (xuất khẩu tôm giảm 20,4%). Mức giảm này đến từ cả sản lượng và giá xuất khẩu bình quân, do nhu cầu tại các nước nhập khẩu (đặc biệt là Trung Quốc, Mỹ và châu Âu - những thị trường tiêu thụ thủy sản quan trọng nhất) suy yếu hoặc người tiêu dùng có thể chuyển sang các sản phẩm có giá thấp hơn nhằm ứng phó với tình hình kinh tế khó khăn và áp lực lạm phát.

Xuất khẩu cá tra Việt Nam	2023	2022	+/- svck
Giá trị (tỷ USD)	1,8	2,4	-24,8%
Sản lượng (000 tấn)	807	874	-7,6%
Giá XK trung bình (ngàn USD/tấn)	2,3	2,8	-18,6%

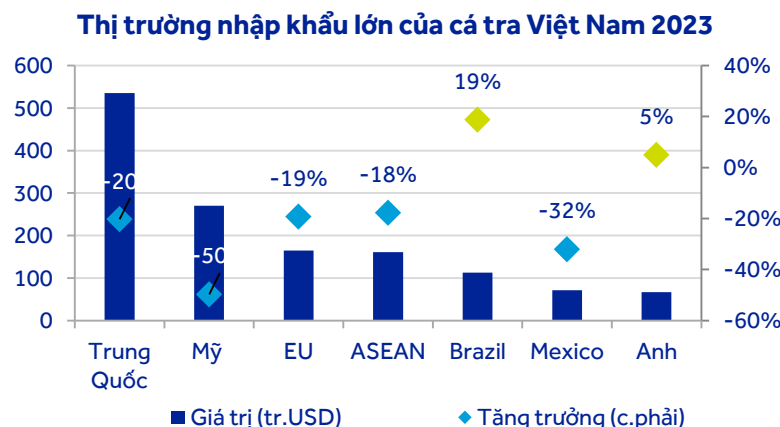
Nguồn: Bản tin thương mại Bộ Công thương, Agromonitor, ACBS

Hơn nữa, kết quả này được so sánh trên nền cao của năm 2022 (+46% svck), khi các thị trường tăng cường nhập khẩu sau khi tình trạng gián đoạn chuỗi cung ứng giảm bớt và để đáp ứng nhu cầu tiêu thụ tăng lên sau Covid-19, điều này được cho là khiến tồn kho dâng cao ở các nước nhập khẩu. Căng thẳng giữa Nga và Ukraine cũng có thể đã ảnh hưởng đến nguồn cung cá thịt trắng từ Nga, tạo cơ hội cho sản phẩm cá tra gia tăng thị phần trong giai đoạn này.

Nhập khẩu cá phi lê mã HS 0304 của một số quốc gia/khu vực (tỷ USD)									
	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Mỹ	5,5	5,6	6,1	6,7	6,4	6,1	7,5	9,6	8,5
Tăng trưởng		3,3%	8,9%	9,3%	-4,2%	-5,0%	22,5%	28,2%	-11,1%
EU	7,7	8,3	8,8	9,4	9,3	9,0	10,1	11,2	5,6
Tăng trưởng		7,8%	6,0%	6,8%	-1,1%	-3,2%	12,2%	10,9%	-50,0%
Trung Quốc	0,1	0,2	0,2	0,4	0,7	0,5	0,4	0,7	0,5
Tăng trưởng		15,4%	53,3%	91,3%	47,7%	-20,0%	-23,1%	85,0%	-32,4%

Nguồn: <https://www.trademap.org>

Năm 2023, xuất khẩu cá tra của Việt Nam có mức giảm hai chữ số tại hầu hết các thị trường lớn, gồm Trung Quốc (-20% svck), Mỹ (-50% svck), EU (-19% svck), v.v. Cá tra phi lê đông lạnh vẫn là sản phẩm xuất khẩu chủ lực của Việt Nam, chiếm khoảng 81% giá trị xuất khẩu.

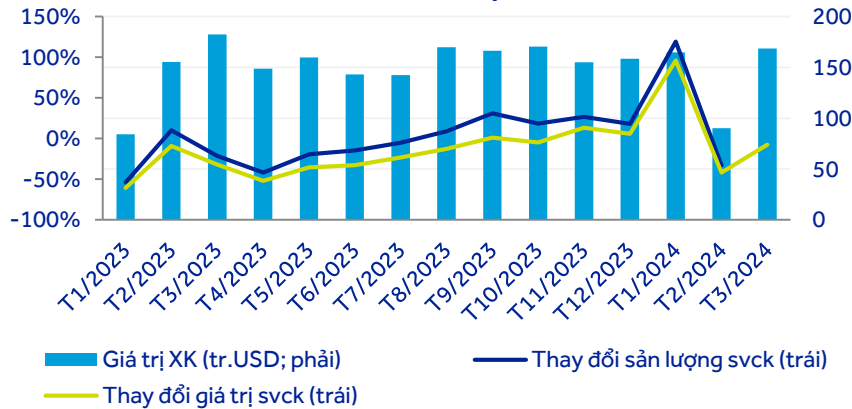

Nguồn: VASEP, Bản tin thương mại Bộ Công thương, Agromonitor, ACBS

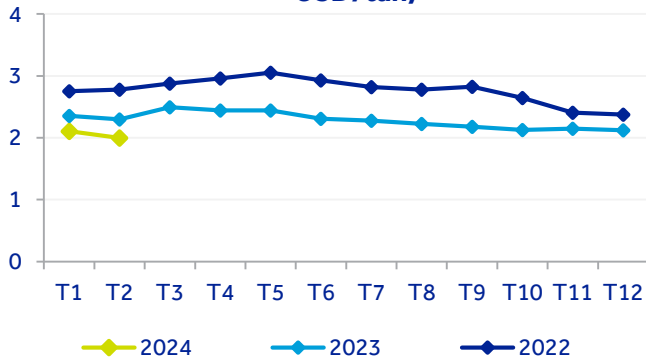
Tăng trưởng trở lại vào cuối 2023 và đầu 2024

Mức sụt giảm giá trị xuất khẩu cá tra so với cùng kỳ đã thu hẹp dần qua các tháng trong nửa cuối năm 2023 và tăng trưởng trở lại vào tháng 11-12/2023 và Q1/2024. Trong Q1/2024, giá trị xuất khẩu cá tra của Việt Nam tăng 0,4% svck (tổng giá trị xuất khẩu thủy sản tăng 8,2% svck và xuất khẩu tôm tăng 15,1% svck), bao gồm mức tăng 6% svck trong 2T2024 nhờ khối lượng tăng 19,3% svck. Số liệu chi tiết về sản lượng và giá xuất khẩu bình quân trong Q1/2024 vẫn chưa được công bố.

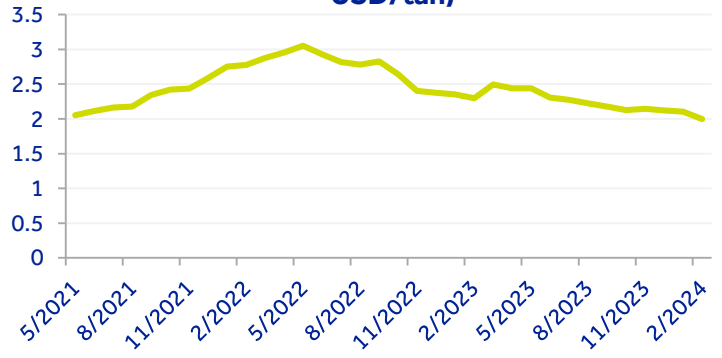
Xuất khẩu cá tra của Việt Nam 2023-2024

Giá XK bình quân qua các tháng (ngàn USD/tấn)

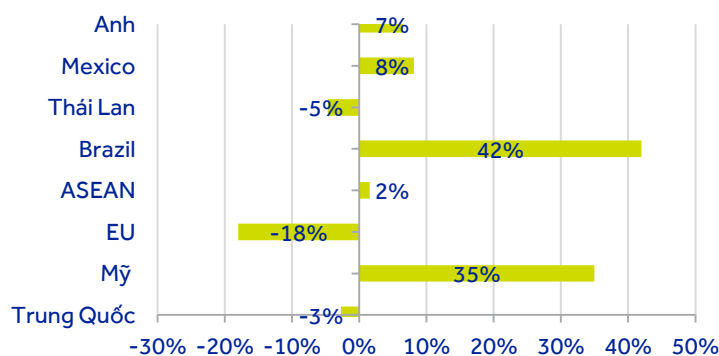
Giá XK bình quân qua các tháng (ngàn USD/tấn)

Nguồn: VASEP, Bản tin thương mại Bộ Công thương, Agromonitor, ACBS

Tăng trưởng được ghi nhận ở thị trường Mỹ (+25% svck), các nước CPTPP (+19% svck), Brazil (+42% svck) mặc dù vẫn còn giảm ở Trung Quốc (-3% svck), EU (-18% svck) trong 2T2024. Theo VASEP, giá xuất khẩu cá tra sang Mỹ và EU chạm đáy vào những tháng cuối năm 2023 nhưng đang có tín hiệu phục hồi trong 2024, trong khi giá xuất khẩu sang Trung Quốc vẫn thấp hơn đáng kể so với những năm trước.

Tăng trưởng giá trị nhập khẩu cá tra VN tại một số thị trường lớn trong 2T2024

Nguồn: VASEP, Bản tin thương mại Bộ Công thương, Agromonitor, ACBS

Những dấu hiệu tích cực cuối 2023 và đầu 2024 đã gợi mở khả năng phục hồi của hoạt động xuất khẩu cá tra trong năm 2024, dựa trên kỳ vọng về bức tranh kinh tế toàn cầu tốt hơn trong năm nay (đặc biệt là Trung Quốc, Mỹ và Châu Âu) và hàng tồn kho giảm. Ngoài ra, trong 2023, chính phủ Mỹ đã siết chặt lệnh cấm nhập khẩu thủy sản có nguồn gốc từ Nga, tạo nên một số dự đoán cho rằng đây có thể là cơ hội cho cá tra Việt Nam thay thế cá minh thái và cá tuyết, hai sản phẩm chính mà Nga xuất khẩu sang Mỹ. Hội đồng châu Âu (EC) cũng tuyên bố loại bỏ các sản phẩm thủy sản có nguồn gốc từ Nga khỏi chương trình miễn thuế trong giai đoạn 2024-2026.

Dù vậy vẫn còn quan điểm thận trọng về mức độ phục hồi của hoạt động này trong 2024 trong bối cảnh những khó khăn kinh tế được dự báo sẽ chưa kết thúc trong ngắn hạn và giá xuất khẩu bình quân vẫn đang giảm. Bên cạnh đó, căng thẳng ở khu vực Biển Đỏ có thể khiến thời gian giao hàng chậm hơn và chi phí vận chuyển tăng do phải chuyển sang các tuyến đường thay thế.

Theo VASEP, mục tiêu xuất khẩu cá tra trong 2024 là 1,9 tỷ USD, chỉ tăng 3,5% svck.

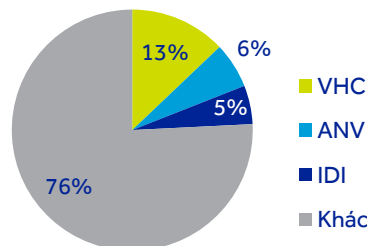
Lợi nhuận các công ty trong ngành được kỳ vọng hồi phục trong 2024

Mã CK	Sàn	Doanh thu thuần 2023 (tỷ đồng)	Tăng trưởng	Biên LN gộp 2022	Biên LN gộp 2023	LNST 2023 (tỷ đồng)	Tăng trưởng	Nợ ròng/VCSH	ROE 2023	ROA 2023
VHC	HOSE	10.039	-24,1%	22,5%	14,4%	950	-52,8%	0,5%	12,0%	7,7%
IDI	HOSE	7.221	-8,9%	13,8%	7,3%	88	-84,4%	66,8%	2,7%	0,9%
ANV	HOSE	4.439	-9,3%	27,3%	10,2%	42	-93,8%	63,7%	1,5%	0,8%

Nguồn: FiinPro, ACBS

Mặc dù là những doanh nghiệp xuất khẩu cá tra hàng đầu có niêm yết trên sàn chứng khoán như VHC, IDI và ANV cũng ghi nhận kết quả kinh doanh âm đậm trong năm 2023 do những khó khăn chung của ngành. Trong số đó, VHC vẫn dẫn đầu về cả doanh thu và LNST (mặc dù lần lượt giảm 24,1% svck và 52,8% svck trong 2023) cùng các chỉ số khác. VHC là doanh nghiệp xuất khẩu thủy sản lớn thứ 2 của Việt Nam xuất sang Mỹ và thứ 3 sang EU trong năm 2023, trong khi ANV và IDI lần lượt là công ty xuất khẩu thủy sản lớn thứ 2 và thứ 3 của Việt Nam sang Trung Quốc. Bước sang năm 2024, kết quả kinh doanh của VHC có dấu hiệu khởi sắc khi doanh thu tăng trưởng 41,7% svck trong 2T2024. Công ty tiếp tục được hưởng mức thuế suất 0,00 USD/kg sau khi có kết luận cuối cùng của đợt rà soát thuế chống bán phá giá lần thứ 19 (POR19) cho giai đoạn từ 1/8/2021 đến 31/7/2022 của Mỹ đối với cá tra Việt Nam.

Thị phần các DN niêm yết trong tổng giá trị xuất khẩu cá tra VN

Nguồn: Agromonitor, ACBS

Hiện tại, các cổ phiếu này không nằm trong danh mục theo dõi thường xuyên của chúng tôi. Tuy nhiên, với triển vọng ngành khả quan hơn trong năm 2024, các công ty này được kỳ vọng có thể ghi nhận tăng trưởng lợi nhuận khá trong năm nay. Trong khi VHC đề ra hai kịch bản lợi nhuận (cơ bản: 800 tỷ đồng và cao: 1.000 tỷ đồng), IDI đặt mục tiêu tăng trưởng LNST 277% svck đạt 276 tỷ đồng trong 2024. ANV vẫn chưa công bố kế hoạch kinh doanh năm 2024.

Mã ck	Khuyến nghị	LNST 2023 (tỷ đồng)	LNST 2024 (*;tỷ đồng)	Tăng trưởng LNST (%)	TTM P/E (lần)	TTM P/B (lần)
VHC	NA	950	800-1.000(**)	-12,9%/+8,8% (**)	19,0	2,1
IDI	NA	88	276	277%	108,7	1,6
ANV	NA	42	NA	NA	40,4	0,9

Nguồn: Bloomberg; () kế hoạch của các công ty; (**) VHC đặt mục tiêu cho LNST cổ đông công ty mẹ*

Lương Thi Kim Chi

chiltk@acbs.com.vn

Phòng Phân Tích ACBS

Tel: (+84) (8) 7300 7000

www.acbs.com.vn

Bloomberg: ACBS <GO>

Xác Nhận Của Chuyên Viên Phân Tích

Chúng tôi, các tác giả của bản báo cáo phân tích này, xác nhận rằng (1) các quan điểm được trình bày trong bản báo cáo phân tích này là của chúng tôi (2) chúng tôi không nhận được bất kỳ khoản thu nhập nào, trực tiếp hoặc gián tiếp, từ các khuyến nghị hoặc quan điểm được trình bày đó.

Công Bố Thông Tin Quan Trọng

ACBS và các tổ chức có liên quan của ACBS (sau đây gọi chung là ACBS) đã có hoặc sẽ tiến hành các giao dịch theo giấy phép kinh doanh của ACBS với các công ty được trình bày trong bản báo cáo phân tích này. Danh mục đầu tư trên tài khoản tự doanh chứng khoán của ACBS cũng có thể có chứng khoán do các công ty này phát hành. Vì vậy nhà đầu tư nên lưu ý rằng ACBS có thể có xung đột lợi ích ở bất kỳ thời điểm nào. ACBS phát hành nhiều loại báo cáo phân tích, bao gồm nhưng không giới hạn ở phân tích cơ bản, phân tích cổ phiếu, phân tích định lượng hoặc phân tích xu hướng thị trường. Các khuyến nghị trên mỗi loại báo cáo phân tích có thể khác nhau, nguyên nhân xuất phát từ sự khác biệt về thời hạn đầu tư, phương pháp phân tích áp dụng và các nguyên nhân khác.

Tuyên Bố Miễn Trách Nhiệm

Bản báo cáo phân tích này chỉ nhằm mục đích cung cấp thông tin, ACBS không cung cấp bất kỳ bảo đảm rõ ràng hay ngụ ý nào và không chịu trách nhiệm về sự phù hợp của các thông tin chứa đựng trong báo cáo cho một mục đích sử dụng cụ thể. ACBS sẽ không xem những người nhận báo cáo, không nhận trực tiếp từ ACBS, là khách hàng của ACBS. Giá chứng khoán được trình bày trong kết luận của báo cáo (nếu có) chỉ mang tính tham khảo. ACBS không đề nghị hoặc khuyến khích nhà đầu tư tiến hành mua hoặc bán bất kỳ chứng khoán nào dựa trên báo cáo này. **ACBS, các tổ chức liên quan của ACBS, ban quản lý, đối tác hoặc nhân viên của ACBS sẽ không chịu trách nhiệm cho bất kỳ (a) các thiệt hại trực tiếp, gián tiếp; hoặc (b) các khoản tổn thất do mất lợi nhuận, doanh thu, cơ hội kinh doanh hoặc các khoản tổn thất khác, kể cả khi ACBS đã được thông báo về khả năng xảy ra thiệt hại hoặc tổn thất đó, phát sinh từ việc sử dụng bản báo cáo phân tích này hoặc thông tin trong đó.** Ngoài các thông tin liên quan đến ACBS, các thông tin khác trong bản báo cáo này được thu thập từ các nguồn mà ACBS cho rằng đáng tin cậy, tuy nhiên ACBS không bảo đảm tính đầy đủ và chính xác của các thông tin đó. Các quan điểm trong báo cáo có thể bị thay đổi bất kỳ lúc nào và ACBS không có nghĩa vụ cập nhật các thông tin và quan điểm đã bị thay đổi đó cho nhà đầu tư đã nhận báo cáo này.

Bản báo cáo có chứa đựng các giả định, quan điểm của chuyên viên phân tích, tác giả của báo cáo, ACBS không chịu trách nhiệm cho bất kỳ sai sót nào của họ phát sinh trong quá trình lập báo cáo, đưa ra các giả định, quan điểm. Trong tương lai, ACBS có thể sẽ phát hành các bản báo cáo có thông tin mâu thuẫn hoặc thậm chí có nội dung kết luận đi ngược lại hoàn toàn với bản báo cáo này. Các khuyến nghị trong bản báo cáo này hoàn toàn là của riêng chuyên viên phân tích, các khuyến nghị đó không được đưa ra dựa trên lợi ích của bất kỳ cá nhân tổ chức nào, kể cả lợi ích của ACBS. Bản báo cáo này không nhằm đưa ra các lời khuyên đầu tư cụ thể, cũng như không xem xét đến tình hình và điều kiện tài chính của bất kỳ nhà đầu tư nào, những người nhận bản báo cáo này. Vì vậy các chứng khoán được trình bày trong bản báo cáo có thể không phù hợp với nhà đầu tư. ACBS khuyến nghị rằng nhà đầu tư nên tự thực hiện đánh giá độc lập và tham khảo thêm ý kiến chuyên gia khi tiến hành đầu tư. Giá trị và thu nhập đem lại từ các khoản đầu tư có thể thay đổi hàng ngày tùy theo thay đổi của nền kinh tế và thị trường chứng khoán. Các kết luận trong báo cáo không nhằm tiên đoán thực tế do đó nó có thể khác xa so với thực tế, kết quả đầu tư của quá khứ không bảo đảm cho kết quả đầu tư của tương lai.

Bản báo cáo này có thể không được phát hành rộng rãi trên phương tiện thông tin đại chúng hay được sử dụng, trích dẫn bởi các phương tiện thông tin đại chúng mà không có sự đồng ý trước bằng văn bản của ACBS. Việc sử dụng không có sự đồng ý của ACBS sẽ bị xem là bất hợp pháp và cá nhân, tổ chức vi phạm có nghĩa vụ bồi thường mọi thiệt hại, tổn thất (nếu có) đã gây ra cho ACBS từ sự vi phạm đó.

Trong trường hợp quốc gia của nhà đầu tư nghiêm cấm việc phân phối hoặc nhận các báo cáo phân tích như thế này thì nhà đầu tư cần hủy bản báo cáo này ngay lập tức, nếu không nhà đầu tư sẽ hoàn toàn tự chịu trách nhiệm.

ACBS không cung cấp dịch vụ tư vấn thuế và không nội dung nào trong bản báo cáo này được xem như có nội dung tư vấn thuế. Do đó khi liên quan đến vấn đề thuế, nhà đầu tư cần tham khảo ý kiến của chuyên gia dựa trên tình hình và điều kiện tài chính cụ thể của nhà đầu tư.

Bản báo cáo này có thể chứa đựng các đường dẫn đến trang web của bên thứ ba, ACBS không chịu trách nhiệm đối với nội dung trên các trang web này. Việc đưa đường dẫn chỉ nhằm mục đích tạo sự thuận tiện cho nhà đầu tư trong việc tra cứu thông tin; do đó nhà đầu tư hoàn toàn chịu các rủi ro khi truy cập các trang web này.

© Copyright ACBS (2024). Mọi quyền sở hữu trí tuệ và quyền tác giả là của ACBS và/hoặc chuyên viên phân tích. Bản báo cáo phân tích này không được phép sao chép, toàn bộ hoặc một phần, khi chưa có sự đồng ý bằng văn bản của ACBS.